

Risgiau wedi'u dileu

RHIF RISG	CRYNODEB	AMCAN STRATEGOL GwE	RISG A NODWYD	TEBYGOLRW YDD RISG	EFFAITH RISG	TEBYGOLRWYDD X EFFAITH	GWEITHGAREDDAU PRESENNOL / LLINIARU	RISG WEDDILLIOL / RISG GYFFREDINOL	TEBYGOLRW YDD X EFFAITH	PERCHENNOG RISG	CAMAU GWEITHREDU YN Y DYFODOL
1	Cyllidol	I GYD	Mae toriadau yng Nghyllideb Graidd GwE yn effeithio ar gynllunio strategol tymor hir.	C	C/U	2A	Mae cynllun Ariannol Tymor Canolig a Fframwaith a Pholisi Gwerth am Arian ar waith. Datblygwyd cynlluniau ar y cyd â Swyddog Adran 151 yr awdurdod lleol. Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn cynnwys manylion y pwysau ariannol ar GwE ac yn modelu sefyllfaoedd. Gwneir rhagdybiaethau ynglŷn â'r sefyllfa gyllidol yn y dyfodol. Penodir nifer ar secondiad i sicrhau hyblygrwydd o fewn y gwasanaeth i ymateb yn gyflym i unrhyw newidiadau. Cyhoeddwyd setliad grant drafft Llywodraeth Cymru eleni gyda amlinelliad cyllidebol 3 blynedd. Awgryma'r amlinelliad bod toriadau yn y gyllideb grant ar y gorwel.	C	2B	RhG / RHP	Yn dilyn adolygiad gwariant cynhwysfawr Llywodraeth San Steffan ac adnabod blaenoriaethau newydd Llywodraeth Cymru, mae GwE wedi ac yn parhau i weithio gyda Swyddog Adran 151 i adolygu'r pwysau cyllidebol erbyn 2023/24 a thu hwnt (gan gofio effaith posibl Covid-19). Gweithio gyda Swyddog Adran 151 i adolygu'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig ac ymgynghori â phrif swyddogion o awdurdodau cyfansoddol ar effaith unrhyw doriadau cyllidol posibl. Mae GwE wedi cynnal adolygiad o'r gyllideb a'r gweithlu i sicrhau y gellir cynllunio'n hyblyg ar gyfer ystod eang o ddeilliannau, ac yn aros am benderfyniad Prif Weithredwyr y gogledd. Bydd prif ganfyddiadau ac argymhellion ar gael yn dilyn derbyn gwybodaeth ar gyllideb 2024/25, a chanfyddiadau yr 'Adolygiad o wella ysgolion: rolau a chyfrifoldebau partneriaid addysg yng Nghymru'
2	Cyllidol	I GYD	Ansicrwydd ynglŷn â threfniadau cyllid grant gan LIC yn llesteirio cynllunio strategol tymor hir. Mae oedi sylweddol o ran cadarnhau lefelau cyllido yn effeithio ar weithredu'r Cynllun Busnes Strategol.	U	U	1A	Gwneir rhagdybiaethau ynglŷn â'r sefyllfa gyllidol yn y dyfodol. Penodir nifer ar secondiad i sicrhau hyblygrwydd o fewn y gwasanaeth i ymateb yn gyflym i unrhyw newidiadau, ond hyn yn rhoi pwysau ar y gyllideb. Mae Cynllun Ariannol Tymor Canolig ar waith. Datblygwyd y cynllun ar y cyd â'r Swyddog Adran 151. Mae'r cynllun ariannol tymor canolig yn cynnwys manylion ynghylch y pwysau ariannol ar GwE ac yn modelu sefyllfaoedd. Gweithredir modelu ariannol i lywio penderfyniadau. Nid oes gwybodaeth wedi ei rannu eto o ran cyllideb grantiau 2024/25.	U	2A	RhG / RHP / Bwrdd Rheoli	Gweithio gyda Swyddog Adran 151 i adolygu'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig a'r Polisi a'r Fframwaith Gwerth am Arian yn gyson. Cysylltu â swyddogion LIC, aelodau addysg Cabinet awdurdodau etholaethol a phenaethiaid addysg, i gael mwy o dryloywder a sicrwydd o ran arian grant.
3	Trefniadau gweithredu a strwythur staffio GwE	I GYD	Nid yw trefniadau gweithredu GwE a'r strwythur staffio presennol yn cyfarch y cyfeiriad rhanbarthol na Llywodraeth Cymru wrth symud ymlaen.	U	C/U	2A	Mae'r BRh, CB a'r Prif Weithredwyr wedi cytuno i adolygu'r trefniadau gweithredu a'r strwythur staffio presennol i sicrhau eu bod yn cyd-fynd â chyfeiriad Llywodraeth Cymru a rhanbarthol ar gyfer y dyfodol. Mae gwaith yn parhau i esblygu a chryfhau'r gwaith partneriaeth presennol ag Awdurdodau Lleol i wneud pethau'n eglur, lleihau dyblygu a biwrocratiaeth, a gwella effeithiolrwydd cyflawni ymhellach.	C/I	2C	RhG / BRh / CB	Cynnal adolygiad o'r trefniadau gweithredu a'r strwythur staffio presennol yn ystod haf / hydref 2023 i sicrhau bod y gwasanaeth gwella ysgolion rhanbarthol wedi'i strwythuro'n addas. Cysoni adolygiadau Llywodraeth Cymru a GwE a sicrhau eu bod yn cyd-fynd yn agos ac yn ategu ei gilydd. Mae GwE wedi cynnal adolygiad o'r gyllideb a'r gweithlu i sicrhau y gellir cynllunio'n hyblyg ar gyfer ystod eang o ddeilliannau, ac yn aros am benderfyniad Prif Weithredwyr y gogledd. Bydd prif ganfyddiadau ac argymhellion ar gael yn dilyn derbyn gwybodaeth ar gyllideb 2024/25, a chanfyddiadau yr 'Adolygiad o wella ysgolion: rolau a chyfrifoldebau partneriaid addysg yng Nghymru'
4	Recriwtio a chynllunio olyniaeth	I GYD	Anawsterau recriwtio a chynllunio olyniaeth o fewn y gwasanaeth gan nad yw cyflogau'n gystadleuol gyda sefydliad tebyg neu gyda chyflogau Prifathrawon ac uwch arweinwyr.	U	C/U	2A	Mae angen sicrhau bod cyflogau yn y strwythurau sefydliadol yn gystadleuol â sefydliadau tebyg i ganiatáu cynllunio olyniaeth llwyddiannus yn y dyfodol a denu staff o safon uchel. Mae trafodaethau yn mynd rhagddo efo Cyngor Gwynedd er mwyn unioni cyflogau GwE efo chodiadau cyflog swyddogion o fewn yr Awdurdod Lletyol.	C	2B/2C	RhG / BRh / CB	Cynnwys hyn fel rhan o'r adolygiad o'r trefniadau gweithredu a'r strwythur staffio presennol (fel y nodwyd dan Risg Rhif 3).
5	Datblygu arweinyddiaeth	1, 4 & 6	Anawsterau recriwtio a chynllunio olyniaeth uwch arweinwyr ar draws y rhanbarth yn enwedig rhai cyfrwng Cymraeg. Ffactorau sy'n cyfrannu at hyn yw materion yn ymwneud â chyllidebau, cefnogaeth i faterion presenoldeb ac ymddygiad, a gweithredu cyson gan Undebau Athrawon.	C/U	C/U	2A	Mae'r Rhaglenni Datblygu Arweinyddiaeth Cenedlaethol yn cefnogi datblygiad sgiliau arwain ymarferwyr trwy gydol pob carreg filltir o'r llwybr dysgu proffesiynol. Mae'r Grŵp Arweinyddiaeth wedi gweithio gyda rhanbarthau eraill i ddarparu rhaglenni datblygu effeithiol ar draws y gweithlu i sicrhau arweinyddiaeth o safon uchel. Mae'r Grŵp wedi llwyddo i oresgyn heriau o ganlyniad i gyfyngiadau'r pandemig ac wedi parhau i sicrhau tegwch o ran mynediad i bob rhaglen datblygu arweinyddiaeth -h.y. Dull cyfunol/rhithiol a diweddarau cynnwys yn rhithiol i fodloni anghenion arweinwyr ble mae'r anghenion hynny'n newid yn gyson. Drwy gydweithio â'r Awdurdodau, sicheir mynediad i ystod o hyfforddiant i wella Sgiliau Cymraeg y gweithlu addysg er mwyn cynyddu nifer y staff addysgu sy'n gallu addysgu Cymraeg (fel pwnc) a thrwy gyfrwng y Gymraeg. Cydweithio gyda Phrifysgol Bangor, Y Coleg Dysgu Cymraeg Cenedlaethol, Llywodraeth Cymru, Awdurdodau i ddarparu rhaglen gyfoethog ar gyfer datblygu medrau iaith a hyder staff Cydweithio gyda CABAN/Prifysgol Bangor yn sicrhau lleoliadau cyfrwng Cymraeg i fyfyrwyr AGA. Adnabod y gweithlu sy'n darparu addysg cyfrwng Cymraeg – cynllunio ar gyfer datblygu ymhellach (cymorthyddion, athrawon, arweinwyr) frwy gyd-weithio gyda'r ALL. Parhau i rannu negesuon drwy fforymau ALL / GwE i adnabod problemau recriwtio a chynllunio olyniaeth.	C	2B	RhG / CC	Parhau i gynnig amrediad eang o gyfleoedd Dysgu Proffesiynol mewn perthynas â rhaglenni datblygu arweinyddiaeth a datblygu sgiliau iaith y gweithlu er mwyn datblygu arweinwyr y presennol a'r dyfodol.

6	Gwella ysgolion	1	Cyflymder datrys materion mewn ysgolion uwchradd a roddir mewn categori Statudol Estyn.	U	U	2A	Mae rhaglenni ymyrraeth a chymorth dwys ar waith yn yr ysgolion hyn sy'n canolbwyntio ar wella dysgu ac addysgu; datblygu systemau tracio ac asesu; gwella arweinyddiaeth ar bob lefel a datblygu ymhellach trefniadau atebolrwydd a phrosesau ar gyfer hunan arfarnu a chynllunio gwelliant grymus. Bydd GwE yn gweithio'n agos gyda'r ALI, Estyn a Llywodraeth Cymru i yrru'r gwelliannau angenrheidiol.	C/U	2B/C	RhG/CC/Uwch Arweinwydd Uwchradd	Mae angen i'r prosesau gwerthuso mewn ysgolion sy'n nodi cynnydd yn erbyn argymhellion allweddol gasglu amrywiaeth eang o dystiolaeth yn unol â disgwyliadau'r GGY newydd. Mae angen i Grŵp Gorchwyl y Bwrdd Rheoli barhau i adolygu'n gyson effeithiolrwydd strwythur rhanbarthol a phrosesau ar gyfer ysgolion sy'n peri pryder.
8	Safonau	I GYD	Ansicrwydd ynglŷn ag atebolrwydd a mesurau perfformiad sy'n llesteirio cyflymder y Daith Ddiwygio, yn enwedig yn y sector uwchradd.	U	C/U	2A	Trafodaethau rheolaidd hefo Llywodraeth Cymru ac Estyn wedi eu cynnal dros y cyfnod i ddylanwadu ar fwriadau cenedlaethol parthed datblygu fframwaith atebolrwydd newydd.	C	2B/C	CC / Uwch Arweinydd Uwchradd	Parhau i weithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru, consortia eraill, awdurdodau lleol ac Estyn i sicrhau bod ysgolion yn deall yn llawn y cyfeiriad a amlinellir yn y FfGY newydd a bod prosesau a strwythurau atebolrwydd rhanbarthol yn cefnogi ysgolion i fynd i'r afael yn effeithiol â gofynion y daith ddiwygio.
9	Safonau	I GYD	Mae ansicrwydd ynglŷn â sut y bydd cymwysterau 2027 yn edrych yn ffactor cyfyngol mewn ysgolion uwchradd.	U	C/U	2A	Trafodaethau rheolaidd hefo Llywodraeth Cymru, Cymwysterau Cymru a CBAC wedi eu cynnal dros y cyfnod i ddylanwadu ar gyfeiriad.	C	2B/C	CC / Uwch Arweinydd Uwchradd	Parhau i gyfrannu at sesiynau ymgynghori ac at waith rhwydweithiau a fforymau perthnasol i ddylanwadu ar gyfeiriad.
11	Gwella Ysgolion	I GYD	Gweithredu'r Canllawiau Gwella Ysgolion newydd.	C/U	C	2B	Bydd gweithio o fewn y GGY newydd yn galluogi pob rhanddeiliad i weithio mewn ffyrdd mwy newydd. Mae cynllun busnes 2023-26 GwE yn amlinellu sut y bydd, gan gydweithio'n agos â rhanddeiliaid allweddol, yn cryfhau arweinyddiaeth, yn gwella addysgu a dysgu, ac yn cynyddu'r dyhead i effeithio ar safonau. Fel gwasanaeth, byddwn yn gwneud y canlynol: sicrhau bod pob ysgol yn cael cefnogaeth i werthuso'n fanwl gywir a chyflawni cynlluniau gwella cadarn yn effeithiol; cefnogi arweinwyr sy'n cydweithio i hybu safonau a dyheadau uchel i bawb; cefnogi arweinwyr ysgolion i ymgyfarwyddo â'r arweiniad gwella ysgolion newydd a chymryd camau hyderus; cryfhau dulliau amlasiantaethol a 'thim o gwmpas yr ysgol' gydag ysgolion sy'n achosi pryder a chryfhau gwaith partneriaeth gydag Awdurdodau Lleol.	C/I	2C	RhG / BRh / CB	Parhau i ymgysylltu â phob rhanddeiliad i sicrhau bod datblygiadau cenedlaethol yn dylanwadu ar waith rhanbarthol, y cânt eu gwerthuso'n llawn ac y delir eu heffaith. Bydd GwE a'r Awdurdodau Lleol, drwy gyfrwng y Bwrdd Rheoli a'u Grŵp Gorchwyl, yn parhau i fonitro effeithiolrwydd dulliau rhanbarthol o nodi, creu, cyflawni a monitro Cynlluniau Cefnogi Ysgolion. Bydd y Grŵp Gorchwyl yn archwilio ffyrdd posibl o gydweithio'n gryfach ar draws Awdurdodau Lleol i gynyddu eu gallu a sicrhau cefnogaeth fwy cyson gan sicrhau hefyd ein bod yn mabwysiadu dull cyfannol a thryloyw o ran llunio adroddiadau a rhannu gwybodaeth. Parhau i gydweithio efo LIC i baratoi i ymgynghori ar y Fframwaith Gwella Ysgolion.
12	Hinsawdd Undebol	I GYD	Yr hinsawdd bresennol o ran Undebau.	U	U	2A	Parhau i gyfathrebu a gweithio gyda Llywodraeth Cymru ac Undebau ynghylch y ffordd orau o gefnogi ysgolion i roi Canllawiau Gwella Ysgolion anstatudol ar waith yn yr hinsawdd sydd ohoni o ran yr Undebau.	C	2B	RhG / CC	Parhau i weithio gyda Llywodraeth Cymru ac Undebau i sicrhau perthynas waith effeithiol a llwyddiannus.
13	Gwella Ysgolion	I GYD	Arolygu a monitro parhaus o waith y gwasanaeth yn cael effaith ar waith craidd GwE ac ar les a moral staff.	C/U	C	2B	Mae fframwaith atebolrwydd clir a chadarn yn GwE. Mae'r Fframwaith Cynllunio Busnes sydd ar waith yn sicrhau eglurder, atebolrwydd a chydlynedd strategol wrth gyflawni'r blaenoriaethau yn lleol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol. Rhydd strwythur ar gyfer monitro cynnydd yn effeithiol. Trwy gydol y flwyddyn, bydd adroddiadau yn ymwneud â'n ffyrddiau blaenoriaeth yn y Cynllun Busnes yn cael eu bwydo drwy ein grwpiau llywodraethu. Mae'r gwasanaeth rhanbarthol yn gwerthuso ei waith yn rheolaidd ac yn defnyddio gwybodaeth yn effeithiol i sicrhau bod meysydd ar gyfer gwelliant yn cael eu hadnabod yn gyflym, ac yn cael sylw cadarn drwy gyfrwng cynllunio busnes manwl. Mae proses glir ac effeithiol i sicrhau bod y gwasanaeth rhanbarthol yn cyrraedd blaenoriaethau a thargedau corfforaethol yr Awdurdodau Lleol a blaenoriaethau Llywodraeth Cymru. Mae cefnogi lles a gwytnwch staff wedi ei adanbod fel un o flaenoriaethau'r gwasanaeth.	C	2B/C	RhG / BRh / CB	Cynnal trafodaethau efo Llywodraeth Cymru, Estyn ac Awdurdodau Lleol i geisio lleihau amllder yr ymweliadau gan osgoi dyblygu.